

DE FIETS, DE FIETS

Van dezelfde auteur verschenen

Dit is onze tijd
De ereronde van de eland
Koos, Kenny en Johnny
Ik heb een heel andere wedstrijd gezien
Paniagua
De rode vod
Wilco Kelderman bestaat niet
Waiers
De Suikerspin
Thomas Dekker – mijn gevecht
Het Panini-album

Thijs Zonneveld

De Fiets, de fiets

en andere sportverhalen

INSIDE

Inside ©2019
© Thijs Zonneveld
Omslagontwerp: Loudmouth, Utrecht
Typografie: Crius Group, Hulshout

ISBN 978 90 488 5038 9
ISBN 978 90 488 5039 6 (e-book)
NUR 489

Deze uitgave is tot stand gekomen door bemiddeling en
medewerking van Maarten Boers Literary Agency

www.overamstel.com

OVERAMSTEL

uitgevers

Inside is een imprint van Overamstel uitgevers bv
Alle rechten voorbehouden. Niets uit deze uitgave mag worden
verveelvoudigd en/of openbaar gemaakt door middel van druk,
fotokopie, microfilm of op welke wijze ook, zonder voorafgaande
schriftelijke toestemming van de uitgever.

Inhoud

Zwift	9
Een truitje te veel	12
Een huisje in de hel	15
Kortsluiting in het universum	18
Achterkamer	21
Sneeuwmuur	24
Luxe	27
De gehaktmolen	30
Het spoorboekje voor zondag	33
Frenkie	36
PSV – KOZP	39
Anti-maxxers	42
Un passeport français	45
De weg van de meeste weerstand	48
Augurk	51
#sorryjohan	54
One for my baby	57
De kracht van twijfel	60
Sneeuwballen en donzen veertjes	63
De middelvinger van Ireen	66

Eddy Evenepoel	69
De Ronde van Colombia	72
Zand	75
De zoektocht naar perfectie	78
Sneu	81
Het mooiste uur van de winter	84
Allemaal de schuld van Kostas Lamprou	87
Willie	90
Olé	97
Een mevrouw in een bloemetjesjurk	100
De brievenbus	103
De cirkel	106
Een knie als een meloen	109
Tjak	112
Boink	115
De bankiers van het peloton	118
Barney	121
Haka	124
Een ruimteschip van Lego	127
Over de koers en de dood	130
Een schilderijtje van tante	139
Snok	142
VAR VAR VAR VAR VAR	145
Bandana	148
Blijf spelen, Mathieu	151
Witte broek	154
Regen in de Hel	157

Maar de wielergod bestaat niet	161
Als je vijftien bent	164
Ippon	167
Hoe VDP de Amstel won	170
Niet op televisie	173
La Doyenne	176
De brievenbus, deel II	184
Puzzel	186
Kale meelballen	189

Zwift

Ik kwam van de week Laurens ten Dam tegen. Hij zat op de fiets, ik ook. We reden rond in mijn keuken, samen met nog een paar honderd anderen. Bergop, bergaf. Langs een vulkaan, over een hangbrug. Het leek een droom, maar het was het niet.

Het was op Zwift.

Zwift – dat klinkt als een planeet in een melkwegstelsel hier ver, ver vandaan – ergens tussen Znorf en Zlurk. Maar Zwift is geen planeet. Het is een parallel wieleruniversum waar je kunt trainen en koersen. Je komt er via je hometrainer en een app op je computer. Als je alles hebt aangesloten kun je vanuit je keuken, je schuur of je zolderkamertje met én tegen mensen over de hele wereld fietsen.

Tot een jaar of twee geleden had ik er nog nooit van gehoord. Het leek me sowieso niks. Binnen fietsen? Saaaaaaaaaaaaaaaaai. De tijd staat stil, er gebeurt niks en je krijgt er een lamme zak van. Maar toen ik anderhalf jaar geleden mijn sleutelbeen

brak, zat er niets anders op: binnen fietsen. Uit pure ellendigheid en nieuwsgierigheid heb ik toch maar eens Zwift geprobeerd. Nu kan ik niet meer zonder.

Ik ben niet de enige. Zwift heeft het afgelopen jaar een enorme vlucht genomen. Het aantal gebruikers stijgt belachelijk snel. De helft van het profpeloton rijdt er inmiddels op rond in de wintermaanden. Er worden nationale kampioenschappen georganiseerd. Er zijn wedstrijden met prijzengeld. Het Zuid-Afrikaanse WorldTour-team Dimension Data gebruikt het om talent te scouten en de Duitse ex-tri-atlete Tanja Erath fietste zichzelf via Zwift naar een profcontract bij de vrouwenploeg van Canyon-SRAM. Bij de UCI zijn ze al bezig met plannen voor officiële wedstrijden. Want e-sports zijn de toekomst en zo.

Probleem: het gaat veel te snel.

Trainen op Zwift? Ja. Virtuele prutswedstrijdjes rijden tegen anderen? Hartstikke leuk. Zeker als je weinig tijd hebt, of als het pokkenweer is. Maar het gaat fout zodra het officieel wordt. Als er contracten, geld en kampioenschappen op het spel staan. Daar is die hele app nog lang niet klaar voor. Een paar maanden geleden waren er zo'n half miljoen Zwifters. Hoe controleer je of die allemaal hun hometrainer goed hebben afgesteld? Of ze allemaal het juiste gewicht invullen? Er wordt gesjoemeld bij het leven – bewust en onbewust. Een

beetje pielen aan de weerstand van je hometrainer en een paar kilootjes virtueel afvallen en je rijdt harder dan Pantani de Alpe du Zwift op. En wie ziet het als je thuis in je schuurtje e-sport met je e-bike?

Er is een virtuele dopingwaakhond. ZADA – de Zwiftversie van WADA. (Geen grap.) Maar ZADA is onderbemand en onderbetaald. Ze hobbelen achter de feiten aan.

Net echt.

Een truitje te veel

Hij wist het niet. Hij wíst het echt niet. Al hadden ze hem een pistool op zijn hoofd gezet, dan nog had hij het antwoord niet geweten. Ergens lang geleden was Mathieu van der Poel de tel kwijtgeraakt – en hij had ook niet meer de moeite gedaan om die terug te vinden.

Te veel Wilhelmissen, te veel bloemen, te veel titels, te veel keer met de handen omhoog over de finish, te veel lippen op zijn wangen, te veel rood-wit-blauwe truitjes. Volgens hemzelf hangen al die truitjes thuis in de kamer waar hij computerspelletjes speelt met zijn broer. Als dat waar is moet die kamer zo groot zijn dat je er ook een voetbalveld in kwijt kunt. Anders kom je muur tekort.

Om eerlijk te zijn: ik zou ook niet weten hoe vaak VDP inmiddels Nederlands kampioen is geworden. Hij wint er ieder jaar zo veel dat het te snel gaat. Of het nu op de weg, in het veld of op de mountainbike is: het is pas nieuws als hij níet wint. Maar ík hoef ook niet te weten hoe vaak hij heeft gewonnen. Dat is zíjn taak.

Het is nondeju van de zotte. Drieëntwintig jaar oud en nú al niet meer weten hoe vaak je Nederlands kampioen bent geworden. Wat een decadentie. Wat een disrespect. Zo ga je niet met kampioenstruïen om. Er zijn omhooggevallen houtjetouwtjecoureurs die jaren nadat ze zijn gestopt nog steeds iedere – maar dan ook iedere – gelegenheid aangrijpen om te vertellen dat ze ooit, in een ver verleden, eens een rood-wit-blauw truitje wonnen. ('Wilt u er zegeltjes bij, meneer?' 'Nee dank je, maar wist je dat ik ooit Nederlands kampioen werd in – ') En er zijn nog veel meer renners die helemaal nooit in de buurt komen van een overwinning op een NK. Die het Wilhelmus alleen kennen van wedstrijden van het Nederlands Elftal. Die alleen rood-wit-blauw dragen in hun natste dromen.

Voor VDP is het Wilhelmus een soort ringtone. Een geluidje dat hij zo vaak heeft gehoord dat hij automatisch zijn handen opsteekt en naar het publiek zwaait. Een NK rijden moet voor hem voelen als een pakketje ophalen bij de burens. Het rood-wit-blauw ligt al voor hem klaar – hij hoeft alleen maar langs te komen tussen twee potjes FIFA in. Dat kan natuurlijk niet. Dat is helemaal niet de bedoeling van zo'n NK. Daar hoor je weken van tevoren al godsgruwelijk nerveus voor te zijn. Dat moet iets speciaals zijn, waar je bloed van gaat koken, waar je kippenvel van op je zak krijgt, en kriebels in je buik.

Ik stel voor dat we VDP bij het volgende Nederlands Kampioenschap verbieden om mee te doen. Hij gaat eerst zijn huiswerk maar eens doen. Wiskunde. Eén plus één plus één plus één plus één – enzovoort.

Weet hij de volgende keer misschien hoeveel van die rood-wit-blauwe truitjes hij nu eigenlijk heeft.

Een huisje in de hel

De douches, die kende ik. De stenen hokjes zagen er zo oud uit dat mijn tv er ieder jaar van schrik van op zwart-wit sprong. En ja, ze hadden een wielersbaan. Een betonnen, met een vaalblauwe rand aan de onderkant. Maar dat je ook in het Vélodrome van Roubaix kon wónen, dat wist ik niet.

Een kamertje zou ik krijgen, ergens in de catacomben. Hoe groot, dat stond er niet bij. Wel dat er ook nog een paar Litouwers woonden. Of Letten. Misschien waren het wel Wit-Russen – dat herinner ik me niet goed meer. Het salaris: minimaal. Het trainingsregime: simpel. Iedere morgen om acht uur stipt op pad. Weer of geen weer.

Ik geef toe: ergens had het wel iets. Iets ascetisch. Iets heroïsch. Ik stelde me voor dat ik jaren later, op de persconferentie na mijn Touroverwinning in 2010, zou zeggen dat ik wielrenner werd in Roubaix, bij een ploegleider uit de prehistorie – Cyrille Guimard. Dat ik erheen ging als zacht ei en terugkwam met een mentaliteit van een kassei. Onbreekbaar. Als Rambo in een lycra pakje. Ik was maar

één handtekening onder een contract verwijderd van betonnen kop.

Het ging mis toen ik op internet zocht naar afbeeldingen van Roubaix. Ik zag grijze mensen met grijze gezichten in grijze jassen lopen door grijze straten onder een grijze hemel. De boulangerie was dicht en voor de etalage van de schoenenwinkel waren planken getimmerd. Ik zocht het weerbericht op. Maandag: regen. Dinsdag: regen. Woensdag: regen. Donderdag: regen. Vrijdag: regen. Zaterdag: regen. Zondag: regen, afgewisseld met buien. Ik snapte ineens waarom ze die ene zondag in april de Hel van het Noorden noemen.

Ik ging niet naar Roubaix.

Vooraf niet toen ik ook een contract kreeg opgestuurd uit Aix-en-Provence. Een stad vol terrasjes en flanerend volk. De keuze was te makkelijk. Liever een blauwe hemel dan een grijze. Liever heuveltjes dan kasseien. Liever de geur van lavendel dan die van een kolencentrale. Toedeledokie Roubaix.

De persconferentie na mijn Tourzege kwam er niet. Dat was vooral te wijten aan het feit dat ik de Tour niet won. Ik kwam nooit in de buurt van de buurt van de buurt van een Tour-overwinning. Een keer meedoen was al te veel gevraagd. Ik werd geen Rambo in een lycra pakje. Over kasseien rijden kan ik nog steeds niet en ik smelt als het regent.

De Tour van 2010 werd uiteindelijk, mede dankzij de *zero zero zero zero zero zero zero zero zero zero zero* grams in de plas van de Pistolero, gewonnen door een kereltje zo dun dat je door hem heen kon kijken. Zijn naam: Andy Schleck. In Parijs gaf hij een persconferentie. Ik was erbij, als journalist. Tegen een muur van camera's lispelde Schleck dat hij renner was geworden in Frankrijk. In Roubaix. Bij Cyrille Guimard. Ik keek ernaar en stond erbij. Toen niemand keek, sloeg ik mezelf voor mijn kop.

Dat huisje in de Hel was misschien lang zo slecht nog niet.

Kortsluiting in het universum

Het gebeurde op een woensdag in april. Zijn woensdag in april. Die van de Waalse Pijl. Hij was die ochtend alvast gehuldigd voor de start. Zijn collega's feliciteerden hem met de overwinning voordat ze op de fiets stapten, de regisseur had zelfs het filmpje al klaar staan waarin hij zijn ploeggenoten bedankte voor de steun.

Er was één probleem.

Alejandro Valverde won niet.

Het was alsof er eenmalige kortsluiting in het universum was opgetreden. Alsof water ineens niet langer nat was, en gras pimpelpaars. Het was alsof Alejandro Valverde een mens was geworden, zeker toen hij in de Tour de France ook nog als een dweil in de rondte fietste. Maar achteraf blijkt het niet meer te zijn geweest dan gezichtsbedrog. Hij is in deze Vuelta weer net zo belachelijk goed als altijd. Vooral op Muur van Huy-achtige muren.

Op Valverde zijn de wetten van de logica niet toepasbaar. Op papier wordt hij ouder (hij loopt tegen de 40, of 50, of 60), maar daar is in de koers niets van te merken. Hij heeft zelfs het proces van zijn beginnende kaalheid weten te keren. Verder doet hij niet aan pieken (hij is elf maanden per jaar in vorm). Niet aan specialiseren (hij is sprinter, klimmer, daler, tijdrijder, puncher, klassiekerrenner en ronderenner ineen). En hij rijdt net zo hard als in de tijd dat hij klant was bij dokter Fuentes.

Dat kan vier dingen betekenen.

Optie 1: er zat ketchup in die bloedzakken van Fuentes.

Optie 2: hij doet nog steeds hetzelfde als toen.

Optie 3: het wielrennen nieuwe stijl (wachten, wachten, wachten en daarna één keer póef) is op zijn maat gesneden.

Optie 4: een combinatie van voorgaande opties.

Omdat hij zelf geen woord zegt over het d-woord, kun je alleen maar speculeren waarom hij nog steeds zo goed is. Maar zelfs dat speculeren gebeurt nauwelijks. Valverde is een gegeven geworden. Of het nu vlak is of heuvelachtig, of het nu koud is of juist warm, of het hard gaat of niet, of het januari is of oktober: Valverde rijdt vooraan. De laatste keer dat hij níet bij de eerste vijftig in de uitslag stond, was 7 mei 2016, na een massasprint in de Giro.